

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/715/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5714209918
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Beniačová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5714209918.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a JUDr. Amálie Paulerovej, v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO : 35 724 803, právne zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO : 36 613 843, proti odporkyniam : 1/ W. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XXX/XX, N. N., 2/ X. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXXX/X, N. N., právne zastúpená JUDr. Vladimírom Kašubom, advokátom, so sídlom A. XX, X., o zaplatenie 2.055,78 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Martin č.k. 5C/272/2014-116 zo dňa 30. septembra 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým vo zvyšnej časti návrh navrhovateľa zamietol a vo výroku o trovách konania, potvrdzuje.

Výrok o čiastočnom zastavení konania, zostáva nedotknutý.

Odporkyni v rade 1/ náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Navrhovateľ je povinný zaplatiť odporkyni v rade 2/ trovy odvolacieho konania vo výške 99,68 Eur na účet jej právneho zástupcu JUDr. Vladimíra Kašubu, vedený v N. M., a.s., pobočka X., č. účtu : XXXXXXXXXXXX/XXXX, do troch dní.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd na základe čiastočného späťvzatia žalobného návrhu konanie podľa § 96 ods. 1 O.s.p. v časti úroku z omeškania vo výške 2,78 Eur zastavil. Vo zvyšnej časti návrh navrhovateľa zamietol. Na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že navrhovateľ ako postupník nadobudol pohľadávku, ktorej zaplatenia sa v prejednávanej veci domáhal zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 28.06.2011, ktorú uzatvoril so Slovenskou sporiteľňou, a.s., so sídlom v Bratislave ako postupcom. Na základe námietok odporkyne v rade 2/ sa okresný súd primárne zaoberal posúdením platnosti uvedenej zmluvy o postúpení pohľadávky. Vychádzal z ustanovenia § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorý rieši situácie, kedy je vylúčené postúpenie pohľadávky a ktorý ako jeden z dôvodov zákazu postúpenia uvádza situáciu, ak by zmenou veriteľa došlo k zmene obsahu pohľadávky. V prejednávanej veci išlo o pohľadávku banky, s ktorou sú neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti v zmysle ust. § 27 a nasl. zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách, ako aj rozsiahle bankové tajomstvo vymedzené v ust. § 89 a nasl. tohto zákona. Postúpením pohľadávky z banky na inú osobu, ktorá nie je bankou a týmto požiadavkám nepodlieha sa tak podstatným spôsobom mení obsah právneho vzťahu medzi právnym nástupcom a dlžníkom v porovnaní so vzťahom, ktorý bol medzi pôvodným veriteľom - bankou a dlžníkom. Na základe týchto skutočností potom okresný súd vychádzal z toho, že ust. § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka bráni postupovaniu pohľadávok z takých právnych

vzťahov, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť o záležitostiach dlžníka. Platne postúpiť pohľadávku umožňuje ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. po splnení tam uvedených podmienok. V prípade nespĺnenia týchto podmienok je pohľadávka nepostupiteľnou a jej postúpenie je tak svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka. V tomto prípade ani oznámenie postúpenia pohľadávky dlžníkovi postupcom nie je účinné v zmysle § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Dlžník nie je povinný plniť postupníkovi bez toho, aby bol oprávnený domáhať sa preukázania zmluvy o postúpení. Keďže uvedené nedostatky spôsobujú absolútnu neplatnosť postúpenia, súd na túto prihliada aj bez vznesenia námietky z úradnej povinnosti. Postupník, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou je povinný tvrdiť a preukázať, že pred postúpením pohľadávky banka dlžníka písomne vyzvala na splnenie jeho splatného záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností považoval okresný súd za nepreukázanie aktívnej legitímácie postupníka. V prejednávanej veci navrhovateľ predložil ako listinný dôkaz výzvu, ktorou mala byť odporkyňa v rade 1/ upozornená na omeškanie so splácaním svojho peňažného záväzku. Nepreukázal však, že by sa uvedená listina dostala do dispozičnej sféry odporkyne v rade 1/, ako aj odporkyne v rade 2/, a preto ustálil, že nebola splnená podmienka v zmysle § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách na platné postúpenie pohľadávky. Súčasne nemal preukázané, že by zo strany postupcu z dôvodu omeškania odporkyň v rade 1/ a 2/ došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti predmetného úveru v zmysle článku 7. bod 7.6.1. Všeobecných obchodných podmienok. Na základe uvedeného uzatvoril, že postupca v čase postúpenia mohol na navrhovateľa postúpiť iba časť svojej pohľadávky, t.j. splátky splatné do 28.06.2011. Keďže však nemal preukázané splnenie zákonných podmienok na postúpenie pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. ustálil, že navrhovateľ nie je v konaní aktívne vecne legitimovaný, preto jeho žalobný návrh zamietol. Pre úplnosť uviedol, že navrhovateľ si v konaní uplatnil splátky splatné od 20.07.2010 do 20.12.2014, pričom splátky, ktorých splatnosť nastala od 20.07.2010 do 20.06.2011 sú premičané, keďže žalobný návrh bol podaný dňa 16.07.2014 teda po uplynutí trojročnej premičacej doby u týchto splátok.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. a ust. § 151 ods. 1 O.s.p. Nakoľko navrhovateľ z procesného hľadiska v časti o zaplatenie úroku z omeškania zaviniť zastavenie konania a súčasne jeho návrh bol vo zvyšku zamietnutý, odporkyniam vzniklo právo na plnú náhradu trov konania. Odporkyňa v rade 1/ si však túto náhradu neuplatnila, vznik trov na jej strane z obsahu spisu okresný súd nezistil, preto jej náhradu nepriznal. V súvislosti s odporkyňou v rade 2/ vychádzal z ich vyčíslenia právny zástupcom JUDr. Vladimírom Kašubom a ich dôvodnosť hodnotil v zmysle ust. Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. Podľa § 149 ods. 1 O.s.p. uložil navrhovateľovi povinnosť nahradiť trovy konania na účet právneho zástupcu odporkyne v rade 2/.

Proti tomuto rozsudku do výroku, ktorým bol žalobný návrh zamietnutý, podal odvolanie navrhovateľ, ktorým sa domáhal jeho zmeny tak, že žalobnému návrhu bude vyhovie, alternatívne jeho zrušenia a vrátenia veci okresnému súdu na ďalšie konanie. Nesúhlasil s názorom okresného súdu, ktorý jeho aktívnu legitímáciu spájal s ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Uviedol, že účelom predmetného ustanovenia je úprava výnimiek z bankového tajomstva a nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok, ale iba o podmienkach, za splnenia ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Zo zákona nevyplýva, že by podmienky uvedené v predmetnom ustanovení podmieňovali platnosť právneho úkonu postúpenia pohľadávky. Ďalej uviedol, že oznámenie postupcu odporcovi o postúpení pohľadávky spolu s podacím hárkom preukazuje odoslanie tejto písomnosti odporcovi, ktorá skutočnosť bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd má povinnosť z tohto oznámenia vychádzať bez toho, aby ako prejudiciálnu otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení. Ďalej uviedol, že odporca bol ku dňu postúpenia pohľadávky v omeškaní po dobu 1255 dní, teda jeho omeškanie presiahlo 1 rok. Vzhľadom na dikciu ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách tak vzhľadom na dĺžku omeškania bol oprávnený jeho právny predchodca aj bez zaslania písomnej výzvy odporcovi pohľadávku postúpiť. Na záver svojho odvolania navrhovateľ namietal, že úverová zmluva bola uzatvorená dňa 21.12.2004, preto sa na ňu ust. § 52 až 54 Občianskeho zákonníka nemohli vzťahovať, pretože možnosť aplikovania ustanovení o spotrebiteľských zmluvách aj na zmluvné typy, ktoré nevyplývajú z Občianskeho zákonníka bolo možné až od 01.01.2008. Keďže sporná zmluva bola zmluva o úvere, nebolo ju možné posudzovať podľa vtedy platných ust. § 52 až 54 Občianskeho zákonníka.

Odporkyňa v rade 2/ vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa žiadala rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku ako vecne správny potvrdiť a priznať jej trovy odvolacieho konania. Namietala, že navrhovateľ sa v odvolaní opiera o neaktuálnu judikatúru oproti okresnému súdu, ktorý už vychádzal z aktuálne platnej rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu SR.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku, ktorým vo zvyšnej časti žalobný návrh zamietol, potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Primárne odvolací súd poukazuje na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie svojho odvolania a na viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.). Okresný súd ako hlavný dôvod, pre ktorý žalobný návrh zamietol neuvádzal premlčanie uplatneného nároku navrhovateľa, tento dôvod spomenul iba na okraj na záver svojho rozhodnutia. Avšak možno prisvedčiť odporkyňu v rade 2/, ktorá vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa poukázala na to, že ním uvádzaná judikatúra na podporu argumentu o aplikovaní ustanovení Obchodného zákonníka na uvedený záväzkový vzťah medzi jeho právnym predchodcom a odporkyňami je neaktuálna. Krajský súd nepopiera, že zmluva medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom má charakter úverovej zmluvy ako absolútneho obchodu, na otázku premlčania je však potrebné vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy aplikovať ustanovenie Občianskeho zákonníka. Takéto pravidlo je ustálené v aplikačnej praxi súdov, ktoré riešenie odobril aj Ústavný súd SR v uznesení sp. zn. I.ÚS 402/2013-10 zo dňa 19. júna 2013, v ktorom skonštatoval, že prednostným uplatnením Občianskeho zákonníka na prospech spotrebiteľa na úver ako absolútny obchod upravený v Obchodnom zákonníku, nedošlo k porušeniu ústavných práv veriteľa. V tejto súvislosti možno poukazovať aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR týkajúce sa aplikácie Obchodného zákonníka sp. zn. 3MCdo 14/2014 zo dňa 21.04.2015, kde Najvyšší súd dospel k obdobného právneho záveru, z ktorého vychádzal prvostupňový súd pri svojom rozhodovaní a s ktorým sa stotožnil aj odvolací súd.

Okresný súd ako dôvod zamietnutia žalobného návrhu uviedol skutočnosť, že na predmetnú pohľadávku platí zákaz postúpenia pohľadávky vyplývajúci z ust. § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nakoľko zmenou veriteľa by sa zmenil obsah tejto pohľadávky. Odvolací súd nepovažoval za dôvodnú námietku navrhovateľa o tom, že ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. nehovorí o prípadnej neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky. Uvedené zákonné ustanovenie upravuje podmienky, ktoré musia byť splnené, ak chce banka ako postupca postúpiť na tretí subjekt, ktorý nie je bankou, svoje pohľadávky. Správne okresný súd konštatoval, že v prípade nespĺnenia týchto zákonných podmienok, nemôže dôjsť k postúpeniu pohľadávky nakoľko to neumožňuje ust. § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Krajský súd sa nestotožnil s výkladom ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z., ktorý predostrel odvolateľ v podanom odvolaní. Uvedené zákonné ustanovenie, ktoré aplikoval prvostupňový súd, a ktoré aj citoval vo svojom rozhodnutí, v prvej vete hovorí o tom, že ak bola doručená písomná výzva banky na úhradu dlžnej sumy, napriek ktorej však za obdobie dlhšie ako 90 kalendárnych dní túto dlžnú sumu dlžník neuhradí, môže banka pohľadávku postúpiť inej osobe, ktorá nie je bankou aj bez jeho súhlasu. Veta druhá hovorí o tom, že banka takéto právo nemôže uplatniť, ak by jej klient pred postúpením uhradil omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva. Banka však aj v prípade, že klient uhradí omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva, môže pohľadávku postúpiť v prípade, ak súčet všetkých omeškaní so splnením, čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke, alebo pobočke zahraničnej banky, presiahol jeden rok.

Inými slovami povedané, banka musí najskôr klienta vyzvať na úhradu peňažného záväzku, s ktorým je v omeškaní, ak po tejto výzve dlhšie ako 90 kalendárnych dní klient neuhradí peňažný záväzok môže banka postúpiť pohľadávku aj na tretiu osobu, ktorá nie je bankou. V prípade, ak by aj po uplynutí 90 dní klient svoj peňažný záväzok, s ktorým je v omeškaní, uhradil, takto banka postupovať nemôže, ak však po uplynutí 90 dní klient svoj omeškaný peňažný záväzok uhradí, ale ide o peňažný záväzok, s ktorým je v omeškaní dlhšie ako 1 rok, môže banka aj napriek tejto úhrade pohľadávku postúpiť. Vo všetkých prípadoch však platí, že musí tomuto predchádzať písomná výzva na úhradu.

V prejednávanej veci nebolo preukázané, že by takáto výzva bola zo strany právneho predchodcu navrhovateľa Slovenskej sporiteľne, a.s. riadne odporkyňiam v rade 1/ a 2/ doručená. Účinky prejavu vôle voči neprítomnej osobe upravuje § 45 Občianskeho zákonníka tak, že tento prejav voči takejto osobe

pôsobí od okamihu, keď jej dôjde. To znamená, že tento prejav pôsobí voči adresátovi, keď sa dostane do sféry jeho dispozície, neprítomná osoba má možnosť oboznámiť jej adresovaným právnym úkonom. Právna teória aj súdna prax za takúto možnosť považujú objektívnu príležitosť adresáta oboznámiť sa s písomnosťou, napr. vrhodením oznámenia o uložení do schránky adresáta.

Preukázanie, že došlo k odoslaniu tejto výzvy neznamená, že sa táto výzva dostala aj do dispozície adresáta. Navrhovateľ iným spôsobom, ako že mal výzvu na úhradu odoslať túto skutočnosť nepreukázal, okresný súd teda dospel k správne mu záveru, že pre nenaplnenie podmienok podľa § 92 ods. 8 citovaného zákona o bankách nebolo možné platne postúpiť predmetnú pohľadávku na navrhovateľa a takéto postúpenie je v rozpore s ust. § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Krajský súd vychádzajúc z týchto skutočností, rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku ako vecne správny potvrdil.

Krajský súd zároveň posúdil aj odvolaním priamo nenapadnutý, ale od napadnutého výroku závislý výrok o trovách konania. Okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore i návrhový charakter rozhodovania o náhrade trov, preto odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj výrok o trovách prvostupňového konania.

V odvolacom konaní boli v celom rozsahu úspešné odporkyne v rade 1/a 2/, preto im v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. voči navrhovateľovi vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Odporkyňa v rade 1/ si trovy odvolacieho konania neuplatnila, preto jej krajský súd ich náhradu nepriznal. Odporkyňa v rade 2/ si uplatnila trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia, a to podľa § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. c) Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. za 1 úkon právnej pomoci, a to písomné vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľa vo výške 91,29 Eur a podľa § 16 ods. 3 cit. vyhlášky režijnému paušálu k tomuto úkonu právnej služby vo výške 8,39 Eur. Krajský súd tak odporkyni v rade 2/ priznal trovy odvolacieho konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 99,68 Eur. Podľa § 149 ods. 1 O.s.p. uložil navrhovateľovi tieto trovy zaplatiť na účet právneho zástupcu odporkyne v rade 2/.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.